

Nr 16.

Av herr **Hjalmarson m. fl.**, om upphävande av lagen om investeringskonto för skog m. m.

Såsom ett led i regeringens ekonomiska politik framlades vid föregående års riksdag proposition om att idkare av skogsbruk skulle vara skyldig att insätta viss del av inkomsterna från skogen å särskilt för honom upplagt spärrkonto (investeringskonto för skog).

Kritiken mot detta förslag framhävde bl. a., att den s. k. vinstkonjunkturen icke lämpligen borde mötas med statlig tvångsdisposition av punktvis bestämda andelar av vissa enskildas eller företags inkomster i form av extra skatter och »spärrkontoinsättningar» av olika slag. Det framhölls dessutom att några bärande skäl icke förebragts för ett angrepp speciellt på de inkomster, som härflyter ur skogsbruk. Som ett alternativ till regeringens förslag framlades förslag om rätt till frivilliga avsättningar upp till 60 % av rotvärdet i investeringsfonder med full rätt att vid behov uttaga medlen.

Såväl 1944 och 1947 års som 1948 års bevillningsutskott har uttalat önskvärdheten av att lagstiftningen om investeringsfonder utsträcktes att omfatta även förvärvskällorna jordbruk och skogsbruk. Likaledes har 1951 års bevillningsutskott vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition om realisationsvinstbeskattningen m. m. uttalat att i omedelbar anslutning till upphävande av den tillfälliga lagstiftningen om investeringskonto för skog bestämmelser om särskild skatteberäkning i fråga om ackumulerad inkomst av skogsbruk borde införas jämväl i sådana fall, då inkomsten uppkommit utan samband med försäljning av marken.

Riksdagen godtog i allt väsentligt Kungl. Maj:ts förslag.

Sedan denna tvångslagstiftning genomfördes har även de åberopade förutsättningarna för dess tillkomst avsevärt förändrats. Konjunkturen har genomgående påtagligt avmattats. Skogsnäringarna har fått stark känning av denna konjunkturdämpning. Sedan toppen nåddes i fråga om träd- och massapriserna under år 1951 eller under de första månaderna 1952 har en avsevärd sänkning av dessa priser ägt rum. Prisfallet har av riksskatte-nämnden redovisats till cirka 25 % på sågtimmer, 40 % på massaved och 30—50 % på rotstående virke. En minskad avverkning förutses för avverkningssäsongen 1952/53.

Åtskilliga skogsägare har under det förflutna året varit mer eller mindre nödsakade att disponera de från skogsbruket influtna inkomsterna till oundgängliga skogsinvesteringsåtgärder eller till förbättringar och nyanskaff-

ningar i det parallellt med skogsbruket bedrivna jordbruket. På grund härav har det uppstått svårigheter för dessa att göra behövliga avsättningar på skogskontot. De tvingas nu att söka erhålla lån i banker eller andra kreditinrättningar, vilket med nuvarande kreditrestriktioner kan ställa sig mycket svårt. I vissa fall måste de taga ut förskott för kommande års avverkningar eller verkställa nya avverkningar, vilka ur skogsvårdssynpunkt icke alltid är önskvärda. För andra skogsägare har lagen verkat i motsatt riktning. De föreskrivna spärrarna för maximiinsättningar på skogskontot har visat sig vara för lågt satta. Vissa skogsägare har därför ej kunnat göra så stora insättningar som de ansett önskvärda såväl med hänsyn till deras strävan att få sina, i betraktande av att skogsuttagen merendels omfatta flera års tillväxt, skiftande årsinkomster utslagna på flera beskattningsår som med hänsyn till behovet att i framtiden ha erforderliga resurser för att verkställa nödiga skogsvårdsarbeten.

Det torde icke kunna hävdas att samhällsekonomiska skäl av tillräcklig tyngd i nuvarande läge kan anföras för ett bibehållande av lagen om investeringskonto för skog. De praktiska nackdelarna av denna anordning har redan framträtt med all tydlighet. Att i ett läge med betydande likviditets-svårigheter ålägga en speciell grupp medborgare ett tvångssparande av betydande omfattning kan icke anses förenligt med rättvisa och billighet. En lagstiftning med frivilliga insättningar upp till i princip 60 % av rotvärdet skulle eliminera de olägenheter tvångslagstiftningen medfört på samma gång som de fördelar man önskat åstadkomma för skogsägarna ur såväl konjunkturpolitisk som skattemässig synpunkt skulle uppnås.

Den tid under vilken frihet från inkomstbeskattning må erhållas för frivilligt insatta medel bör uppgå till tio år. Vad angår de medel, som på grund av lagen om investeringskonto för skog avsatts i samband med taxering för beskattningsåret 1952 eller motsvarande räkenskapsår, bör den skattskyldige fritt få disponera över dessa.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer vi,
att riksdagen måtte antaga följande

1) Förslag
till

lag om upphävande av lagen den 14 december 1951 om investeringskonto för skog (nr 783).

Härigenom förordnas att lagen den 14 december 1951 om investeringskonto för skog (nr 783) skall upphöra att gälla från och med dagen efter det denna förordning utkommit av trycket.

2) Förslag
till

förordning om upphävande av förordningen den 14 december 1951 om taxering för inkomst av medel, som insatts på investeringskonto för skog (nr 784).

Härigenom förordnas att förordningen den 14 december 1951 om taxering för inkomst av medel, som insatts på investeringskonto för skog (nr 784), skall upphöra att gälla från och med dagen efter det denna förordning utkommit av trycket.

3) Förslag
till

förordning om taxering för inkomst av medel, som insatts å investeringskonto för skog.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Den som i självdeklaration till ledning för taxering för inkomst har att uppgiva intäkt av skogsbruk (idkare av skogsbruk) må åtnjuta uppskov med taxering till kommunal och statlig inkomstskatt för den del av intäkten som enligt 2 § insatts å särskilt konto i bank eller annan penninginrättning (investeringskonto).

2 §.

Uppskov som nyss sagts må äga rum för belopp, motsvarande högst summan av

a) sextio procent av den å beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog, som avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt,

b) trettio procent av den å beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter,

c) trettio procent av saluvärdet av skogsprodukter, som under beskattningsåret uttagits för förädling i egen rörelse.

3 §.

Belopp för vilket uppskov med taxeringen erhållits skall upptagas såsom bruttointäkt av skogsbruk för det beskattningsår, då uttag från investeringskontot sker, dock senast för det beskattningsår, för vilket taxering av beskattningsnämnd i första instans verkställes tio år efter det intäkt enligt 1 § insatts å investeringskonto.

Har skattskyldig verkställt insättning avseende flera förvärvskällor, skall varje uttag från investeringskonto anses belöpa på de olika förvärvskällorna i samma proportion som de belopp, för vilka insättning skett, fördelas å dessa.

4 §.

Till ledning för bestämmande av belopp, för vilket uppskov med taxeringen må erhållas, skall idkare av skogsbruk som önskar åtnjuta sådant uppskov vid självdeklaration foga utredning enligt av Konungen fastställt formulär.

Har idkare av skogsbruk under beskattningsåret haft intäkt av skogsbruk från mer än en förvärvskälla, skall utredning som i första stycket sägs föreläggas särskilt för varje förvärvskälla.

5 §.

Till ledning vid taxering för inkomst skall bank eller annan penninginrättning, som mottagit insättning på investeringskonto, varje år beträffande envar insättare lämna uppgift utan anmaning om under beskattningsåret gjorda insättningar och uttag.

6 §.

Det åligger taxeringsnämndens ordförande i den kommun, där den skattskyldige skall taxeras till statlig inkomstskatt, att upprätta särskild förteckning enligt fastställt formulär å idkare av skogsbruk, vilka insatt medel å investeringskonto. I förteckningen skola för envar skattskyldig anmärkas dels belopp för vilka uppskov med taxeringen medgivits, dels ock storleken av å investeringskonto inbetalade belopp.

Den upprättade förteckningen skall av ordföranden insändas till länsstyrelsen samtidigt som deklARATIONER och andra handlingar jämlikt 91 § 1 mom. första stycket taxeringsföreläggningen dit insändas.

7 §.

Ändras efter besvär eller eljest det belopp, för vilket uppskov med taxering medgivits, skall taxeringsintendenten utan dröjsmål lämna länsstyrelsen meddelande om ändringen.

8 §.

Kungl. Maj:t äger meddela de närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpningen av denna föreläggning.

Denna föreläggning träder i kraft dagen efter det föreläggningen därom utkommit av trycket; dock att föreläggningen icke skall äga tillämpning beträffande 1953 års taxering eller beträffande eftertaxering för samma år.

Vad i denna föreläggning stadgas angående medel som insatts å investeringskonto för skog skall äga motsvarande tillämpning beträffande medel som enligt lagen den 14 december 1951 om investeringskonto för skog (nr 783) avsatts å investeringskonto för skog.

Stockholm den 15 januari 1953.

Jarl Hjalmarson.

Martin Skoglund.

Folke Kyling.

Erik Hagberg.

E. Birke.

Elis Håstad.

Ernst V. Staxäng.

T. G. v. Seth.